

Uchwała Nr V/23/2018
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 31 stycznia 2018 roku

**w sprawie opinii dotyczącej możliwości spłaty kredytu długoterminowego
zaciąganego przez Gminę Rzeczyca**

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561) i art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Tomasz Karwicki - przewodniczący
2. Roman Drozdowski - członek
3. Krzysztof Kozik - członek

uchwała, co następuje:

opiniuje się pozytywnie możliwość spłaty kredytu długoterminowego zaciąganego przez Gminę Rzeczyca do kwoty 1.000.000,00 zł (słownie: jeden milion złotych zero groszy), z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy w 2018 roku w związku z realizacją zadań inwestycyjnych, przy założeniu pełnej realizacji wielkości ustalonych przez Gminę w Wieloletniej Prognozie Finansowej, z istotnymi uwagami zawartymi w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

W dniu 11 stycznia 2018 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynął wniosek Wójta Gminy Rzeczyca z dnia 5 stycznia 2018 roku, znak: UG-RF.3051.2.2018.EW o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty kredytu długoterminowego zaciąganego przez Gminę Rzeczyca do kwoty 1.000.000,00 zł (słownie: jeden milion złotych zero groszy), z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy w 2018 roku w związku z realizacją zadań inwestycyjnych. Wnioskodawca wskazał, że kredyt spłacany będzie w latach 2023-2029.

Opinia Składu Orzekającego, wyrażona w sentencji niniejszej uchwały, poprzedzona została analizą:

- uchwały nr XL/264/2017 Rady Gminy Rzeczyca z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok, w szczególności w zakresie limitów zobowiązań z tytułu zaciąganych pożyczek i kredytów, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077),

- uchwały nr XL/263/2017 Rady Gminy Rzeczyca z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej, a także prognozy kwoty długu stanowiącej część tejże prognozy,
- uchwały nr XL/266/2017 Rady Gminy Rzeczyca z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego.

Uchwałą nr XL/266/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku Rada Gminy Rzeczyca postanowiła zaciągnąć kredyt długoterminowy do kwoty 1.000.000,00 zł (słownie: jeden milion złotych zero groszy), z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy w 2018 roku w związku z realizacją zadań inwestycyjnych. W przedmiotowej uchwale wskazano, że spłata kredytu nastąpi w latach 2023-2029, a na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętego kredytu przeznaczone zostaną środki stanowiące dochody własne Gminy Rzeczyca, w tym wpływy z podatku od nieruchomości oraz udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych. Nadto upoważniono Wójta Gminy Rzeczyca do podjęcia czynności formalno-prawnych mających na celu wykonanie postanowień Rady Gminy Rzeczyca o zaciągnięciu kredytu przez Gminę.

Działaniem swym Rada Gminy Rzeczyca wypełniła dyspozycję normy zawartej w art. 89 ust.1 pkt 2-4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077), zgodnie z którą jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, a także wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, bowiem zaciągany kredyt mieści się w ustalonym przez Radę Gminy Rzeczyca limicie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy.

Z prognozy kwoty długu, stanowiącej część Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rzeczyca wynika, że dług na koniec roku 2018, przy założeniu osiągnięcia dochodów na poziomie wskazanym w prognozie wynosić będzie 8.517.960,64 zł (słownie: osiem milionów pięćset siedemnaście tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt złotych sześćdziesiąt cztery grosze), a zatem kształtować się będzie na poziomie 34,44% planowanych dochodów budżetu ogółem.

W tym miejscu podkreślić należy, że zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu ustalany jako średnia arytmetyczna relacji z trzech poprzedzających lat – dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu tej jednostki.

Mając na względzie obowiązujące zasady liczenia dopuszczalnego poziomu obciążeń budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji i potencjalnych kwot wynikających z udzielonych poręczeń, a które to zasady zostały

określone w art. 243 uprzednio opisanej ustawy, Skład Orzekający przy wydaniu niniejszej opinii wziął pod uwagę dane wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Rzeczyca na lata 2018-2029, w tym dane dotyczące prognozy kwoty długu na lata 2018-2029, z których wynika, że obciążenie budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań nie przekroczy wskaźnika liczonego na podstawie art. 243 ustawy o finansach publicznych. W oparciu o dane dotyczące wykonania dochodów i wydatków budżetu za lata 2015-2016 oraz planowane wartości wykazane w sprawozdaniu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za trzy kwartały 2017 roku, wskaźnik maksymalny dla roku 2018 kształtuje się na poziomie 5,94% (według wykonania roku 2017 na poziomie 7,18%), natomiast obciążenie budżetu spłatą długu stanowić będzie 3,95% prognozowanych na ten rok dochodów ogółem. W latach 2019-2029 relacja dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia do wskaźnika planowanej kwoty spłaty zadłużenia przedstawia się następująco: w roku 2019 - 6,09%/3,41%, w roku 2020 - 4,87%/3,48%, **w roku 2021 - 4,49%/3,82%**, w roku 2022 - 5,48%/3,72%, w roku 2023 - 6,71%/4,25%, w roku 2024 - 8,12%/5,70%, w roku 2025 - 9,47%/6,71%, w roku 2026 - 10,79%/7,30%, w roku 2027 - 12,10%/7,91%, w roku 2028 - 13,38%/9,33%, w roku 2029 - 14,65%/6,75%.

Jednakże Skład Orzekający zwraca uwagę, że **w roku 2021 poziom obciążenia budżetu spłatą długu oscylować będzie w granicach wskaźnika dopuszczalnego, gdyż przywołana relacja wynosi 3,82%/4,49%**. Należy również zwrócić uwagę, że w sytuacji wykonania budżetu roku 2017 na poziomie planowanym na koniec trzeciego kwartału 2017 roku, poziom obciążenia budżetu spłatą długu w roku 2020 będzie na granicy wskaźnika dopuszczalnego tj. 3,48%/3,63%. Podkreślić także należy, że zgodnie z planem na koniec trzeciego kwartału 2017 roku jednostka zakładała dochody ze sprzedaży majątku w wysokości 150.000,00 zł, przy czym według wykonania 2017 roku zrealizowała te dochody w wysokości 50.000,00 zł, zaś w roku 2018 Gmina założyła dochody z tego tytułu w wysokości 750.216,00 zł. Z kolei w roku 2016 Gmina planowała dochody z tytułu sprzedaży majątku na poziomie 805.000,00 zł, a wykonała jedynie w wysokości 20.200,00 zł. Tym samym wskazać należy, że wysokość dochodów ze sprzedaży majątku wpływa na wyliczenie dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia w trzech kolejnych latach budżetowych, a spełnienie w roku 2021 relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych obciążone jest ryzykiem i wymaga osiągnięcia dochodów na poziomie nie niższym od ustalonego w prognozie, w tym dochodów ze sprzedaży majątku, wykonania wydatków na poziomie nie wyższym od zaplanowanego oraz osiągnięcia planowanych nadwyżek operacyjnych w celu zachowania ustawowych ograniczeń. Jest to tym bardziej istotne, gdyż Gmina po pierwsze zakłada systematyczny wzrost nadwyżki operacyjnej w kolejnych latach budżetowych, a po drugie zgodnie z przyjętą prognozą począwszy od roku 2023 spłata długu następować będzie wyłącznie z nadwyżki budżetowej, która de facto powstanie z nadwyżki operacyjnej tj. nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Odnosić należy, że w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Rzeczyca przyjęto założenie, że latach 2018-2020 spłata zobowiązań zaliczanych do długu finansowana będzie z przychodów zwrotnych tj. planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. W latach 2021-2022 spłata długu planowana jest z nadwyżki budżetowej oraz przychodów z tytułu

kredytów i pożyczek. Począwszy od roku 2023 Gmina Rzeczyca założyła, że spłata zobowiązań zaliczanych do długu nastąpi wyłącznie z nadwyżki budżetowej.

Reasumując Skład Orzekający podkreśla, że uprzednio opisane wskaźniki ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji przez Gminę Rzeczyca zarówno dochodów bieżących, jak i majątkowych, utrzymania zakładanego poziomu wydatków oraz osiągnięcia planowanych nadwyżek operacyjnych, co wymaga bardzo konsekwentnego działania w zakresie pozyskiwania zaplanowanych dochodów, jak również dyscypliny w ponoszeniu wydatków.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.